ULTIMA ORA

O supremă încercare pentru salvarea păcii

Plecarea d-lui Chamberlain la Berchtesgaden a produs senzație în toată lumea

(Prin telefon, dela trimisul nostru special)

Geneva, 14. — Știrea care a produs aci o adevărată senzație și care s'a aflat astăseară, este aceia a plecării d-lui Chamberlain la Berchtesgaden, spre a lua înțelegere cu d. Hitler.

Nici cele mai bine informate cercuri nu știau nimic despre aceasta și se pare că nici la Londra intenția d-lui Chamberlain nu era cunoscută decât de un foarte restrâns număr de persoane.

Interpretarea ce se dă acestei întrevederi este în sensul că ea dovedește cât de mult este angajată politica Marei Britanii pentru salvarea păcii. Numai această dorință, în aceste momente, justifică plecarea primului ministru al imperiului britanic la Berchtesgaden.

Cercurile geneveze o consideră ca o supremă încercare pentru evitarea războiului. O speranță nouă naște astăzi.

Va aduce, oare, d. Chamberlain, cuvântul liniștitor? Iată întrebarea ce se pune aci.

Senzaționala încercare de ultimă oră britanică, rămâne evenimentul politic de cea mai mare importanță în aceste momente.

O ZI CALMĂ LA GENEVA

Ar fi exagerat să se spună că ziua de azi a fost aci, la Geneva, mai calmă. După alarma de eri d. a., care spre seară cuprinsese toate spiritele în așa grad, încât se făceau profețiile cele mai pesimiste, lumea s'a recules astăzi și privește evenimentele cu mai mult sânge rece. Aceasta nu înseamnă că Geneva nu-și dă seama de gravitatea situației, sau că o consideră atenuată.

Evenimentele sângeroase din Cehoslovacia și posibilitatea ca ele să se repete, nu permit deocamdată niciun fel de optimism. Singurul lucru ce se poate constata, judecând după diferitele convorbiri ce le-am avut aci, în cercurile diferitelor delegații și în deosebi ale celor interesate, este că judecata rece și liniștită a fost restabilită și că s'au dublat sforțările pentru găsirea chiar și în acest al doisprezecilea ceas, o soluție de împăciuire.

Manevrele Germaniei

„Ne găsim astăzi — spun cercurile geneveze cele mai autorizate — în fața unei noui tactici din partea Germaniei. După ce de luni de zile a ținut Europa sub amenințarea războiului, după ce a căutat, prin tot felul de discursuri, de manifestări și de echivocuri, să exaspereze nervii conducătorilor politici ai diferitelor state, după ce sub pretextul manevrelor a pus sub arme un milion și jumătate de oameni și, în fine, după ce a făcut să crească până la maximum tensiunea internațională, în așteptarea discursului dela Nuernberg, acum, socotind fructul copt, ea încearcă pregătirea atmosferei pentru justificarea unui plebiscit în Cehoslovacia, ca singura soluție posibilă pentru evitarea unei conflagrații generale.

„Știrile cele mai fantastice sunt răspândite spre a prezenta situația în Cehoslovacia ca disperată, agențiile clandestine lucrează cu febrilitate ca să convingă opinia publică mondială că guvernul din Praga nu mai este stăpân pe situație și că, spre a se evita un război civil, care ar duce la războiu mondial, singura scăpare este plebiscitul. Aceasta este atât de evidentă, încât a și început să apară în diferite ziare din diferite capitale europene soluția plebiscitului, ca o necesitate, ca singurul mijloc de a scăpa omenirea de un cataclism.

„Chiar și la Paris, ideia plebiscitului a început să circule și a apărut chiar în unele ziare. Planul Germaniei este astăzi evident: o opinie publică, cu nervii slăbiți, o opinie publică obosită și exasperate de o criză, care nu se mai isprăvește, va găsi soluția plebiscitului, ca singura scăpare pentru evitarea unui conflict mondial.

„Propaganda germană a mers mai departe chiar: a lansat ideia că o schimbare de regim în Cehoslovacia, prin plecarea d-lui Beneș dela președinția republicii, ar fi primul pas pentru posibilitatea unei destinderi imediate. Dar, tot acest caz este astăzi cunoscut. Il cunosc cabinetele europene interesate, îl cunoaște Praga.

„Privind, deci, lucrurile în față — spun cercurile geneveze autorizate — trebue păstrat tot calmul și, mai ales, nu trebue ca opinia publică să cadă în cursa ce i se întinde, prin dramatizarea pentru o extremă situație. Guvernul din Praga este absolut stăpân pe situație. El știe astăzi și are toate dovezile că a fost organizat un plan întreg, pentru provocarea dezordinilor și a vărsărilor de sânge și, în consecință, a luat măsurile necesare pe care este absolut hotărîtă să le aplice. Sudeții știu aceasta și, de altfel, chiar printre ei au început să se manifesteze curente mai liniștite.

In acelaș timp, Parisul și Londra nu încetează de a activa pe cale diplomatică la Berlin și Praga și pe lângă sudeți".

Guvernul din Praga e stăpân pe situația internă

Pe de altă parte, cercurile delegației cehoslovace din Geneva consideră situația ca neschimbată.

„Guvernul este stăpân pe situația internă — mi s'a comunicat din aceste cercuri — de astăzi după masă niciun incident nu s'a mai petrecut. Noi rămânem pe poziția noastră: adică menținem starea de asediu și toate măsurile luate, atâta timp cât nu se intră în ordine.

Termenul ultimatum-ului sudeților a expirat și guvernul din Praga nu și-a schimbat atitudinea în hotărîrea lui. Ce vor face sudeții pe viitor, nu știm, dar suntem gata pentru orice eventualitate. Știm că vor să dreieze atmosferă pentru plebiscit și că vor ajunge s'o ceară deschis și că vor fi susținuți în această direcție de Germania. Vor întâmpina însă o categorică opunere din partea noastră la aceasta. Suntem gata să continuăm negocierile, spre a ajunge la un rezultat mulțumitor, în cazul integrității statului cehoslovac, dar în primul rând, ordinea trebue stabilită și autoritățile statului respectate pe toată întinderea lui".

Schimbarea de atitudine a Italiei

In aceeași ordine de idei, și ca o dovadă că Germania urmărește pregătirea atmosferei pentru plebiscit se relevă aci, la Geneva, o schimbare de atitudine a Italiei, care, după ce acum câteva zile, printr'o notă oficală, s'a declarat pentru soluționarea problemei sudeților, în cadrul integrității statului cehoslovac, acum, prin alt comunicat oficial, se declară pentru separarea regiunii sudeților de statul cehoslovac.

Toate speranțele se îndreaptă spre Berchtesgaden

In concluzie, la ora când telefonez, spiritele sunt ceva mai calme, mai calme chiar decât azi dimineață, când atmosfera era încă pesimistă mai ales că se aflase de noi incidente și de faptul că s'au descoperit la sudeți arme și mitraliere.

Situația rămâne însă încă foarte serioasă și se poate schimba dela un moment la altul.

Vulcanul nu s'a stins. Toată speranța se îndreaptă acum spre Berchtesgaden, unde se vor întâlni d-nii Chamberlain și Hitler.

D. Chamberlain a plecat în Germania

Londra, 15 (Rador).— Regele George al Angliei a sosit în gara Euston la ora 7 și 52, venind dela Balmoral.

❖

Londra, 15 (Rador).— Corespondentul agenției D. N. B. anunță:

Se crede că înainte de a pleca spre Germania, d. Neville Chamberlain va avea Joi dimineață o scurtă întrevedere cu Regele George, care va sosi în capitală la ora 8.

Plecarea d-lui Chamberlain va suferi deci o amânare de o jumătate de oră. Intrevederea d-sale cu Suveranul va fi probabil, la gară.

❖

Londra, 15 (Rador).— D. Neville Chamberlain a plecat dela Downing Street la ora 7.50.

D-sa a plecat dela aerodromul Huston la ora 8,35, spre Germania, spre a face vizita sa istorică Fuehrerului-cancelar.

O DECLARAȚIE A D-LUI VON RIBBENTROP

Muenchen, 15 (Rador). — Agenția D. N. B. transmite: D. von Ribbentrop, ministrul afacerilor străine, a făcut următoarea declarație d-lui Ward Price, reprezentantul ziarului englez „Daily Mail".

„Pot să vă asigur de profunda și sincera mea satisfacție față de hotărîrea d-lui Neville Chamberlain de a veni să vadă pe d. Hitler. Sunt convins că o astfel de întrevedere personală între cei doi oameni de stat poate să ducă la o rezolvare a problemei sudeților și să aibă o mare importanță pentru relațiile dintre cele două țări ale noastre. De altfel, de mult timp eu doresc o întrevedere între Fuehrer și șeful guvernului britanic. Mă bucur că d. Chamberlain realizează acum această dorință. In timpul șederii mele la Londra ca ambasador al Reichului am învățat să respect atitudinea sa realistă. Sunt ferm convins de bunăvoința sa personală.

CUM E PRIVITĂ SITUAȚIA LA BERLIN

Berlin, 14 (Rador). — *Corespondentul agenției „Havas" transmite:*

Văzută dela Berlin, problema sudeților evoluează potrivit previziunilor ce puteau fi făcute pe temeiul indicațiilor și aluziilor din ultimele luni.

La Berlin pare să se spere că din concesiune în concesiune guvernul din Praga va ajunge la o criză internă gravă.

Dacă elementele moderate pun mâna pe putere, poziția sudeților poate fi rezolvată prin răsturnarea totală a politicei externe și interne a guvernului din Praga, sudeții jucând între Germania și Cehoslovacia rolul Ulsterului dintre Marea Britanie și Irlanda.

Dacă vin la putere extremiștii, incidente grave vor putea să se producă și Reichul va putea să se declare provocat.

In orice caz, se asigură aici, „protectorii occidentali ai guvernului din Praga" nu ar mai avea să intervină.

❖

Berlin, 14 (Rador). — *Corespondentul agenției Havas transmite:*

Plebiscitul pentru regiunile locuite de germanii sudeți din Cehoslovacia nu mai este socotit la Berlin ca un mijloc spre a se ajunge la o soluție.

Cercurile politice socotesc că plebiscitul n'ar trebui să intervină decât după ce sudeții vor deține dreptul de a dispune de ei înșiși, ca o consacrare a faptului împlinit după modelul folosit cu prilejul unirii Austriei.

Pe de altă parte, se dau aci asigurări că „protectorii occidentali ai guvernului din Praga nu vor avea de intervenit".

Japonia rămâne in afară de conflictul cehoslovac dacă nu intervine Rusia

Tokio, 14 (Rador). — Agenția Havas comunică:

Cercurile japoneze informate, consideră că declarația făcută de ministerul de externe trebue interpretată în sensul că Japonia rămâne în afara conflictului cehoslovac, atâta timp cât diferendul se va mărgini între Germania și puterile occidentale, dar că ea ar putea interveni dacă un conflict ar opune Germania și Rusia.

După părerea acestor cercuri, redactând declarația în termeni atât de vagi, guvernul din Tokio a urmărit a face „gestul necesar" față de Germania și Italia și să-și mențină în acelaș timp libertatea de hotărîre asupra momentului și mijloacelor unei eventuale intervenții.

Intrevederea Chamberlain-Hitler a pornit din inițiativă franceză

xx

Ideia plebiscitului este exclusă

Paris, 15 (Rador). — Agenția Havas transmite:

Anunțarea plecării d-lui Camberlain la Berchtesgaden a provocat în toate cercurile mari speranțe cu atât mai mult cu cât această știre a venit pe neașteptate. Ea a făcut să renască încrederea că se va putea ajunge la o rezolvare pe cale pacifică a problemei sudeților germani.

Față de gravitatea din ce în ce mai mare, înregistrată eri în situația internațională, s'a crezut că este bine să se recurgă la această procedură excepțională.

D. Daladier, care examinase împreună cu d. Bonnet precipitarea evenimentelor, s'a pus în legătură telefonică cu d. Chamberlain. Din această inițiativă franceză a pornit ideia unei întrevederi directe între șeful guvernului britanic și cancelarul Hitler.

Obiectul călătoriei d-lui Chamberlain este de a examina posibilitățile unei noui proceduri menite să ducă la rezolvarea pe cale amiabilă a problemei germanilor sudeți din Cehoslovacia.

Cercurile bine informate declară că ideia plebiscitului este exclusă. Cele două guverne din Paris și Londra sunt în totul de acord asupra acestui punct. Unul dintre motivele esențiale este că această procedură nu intră în cadrul Constituției cehoslovace, că ea ar implica votarea unei legi speciale și că această eventualitate nu ar putea să fie luată în considerare în actuala stare de lucruri.

Deocamdată este imposibil să se prevadă modul cum se vor termina conversațiile dintre d. Chamberlain și cancelarul Hitler, însă de pe acum sunt mult apreciate motivele care au dus la luarea inițiativei. Faptul că Fuehrerul a acceptat imediat întrevederea cu d. Chamberlain este considerat de pe acum ca un semn favorabil.

Cercurile diplomatice cred că Fuehrerul a fost informat în prealabil, în mod exact, asupra adevăratelor puncte de vedere ale guvernului din Londra și chiar asupra acelora ale guvernului din Paris. Este sigur că d. Chamberlain va comunica d-lui Hitler aceste puncte de vedere în mod conciliant și ferm, punându-l astfel în cunoștință cu politica franco-britanică.

Pe de altă parte se amintește că cercurile răspunzătoare franceze urmăresc, încă dela începutul crizei actuale, evenimentele cu cel mai mare calm și că diplomația franceză a căutat totdeauna să sprijine orice acțiune menită să favorizeze o rezolvare echitabilă și pacifică a problemei.

Franța și Anglia, solidare pentru apărarea Cehoslovaciei

Londra, 14 (Radio-Central). — **D. Chamberlain a prezidat azi un consiliu de miniștri extraordinar, iar apoi a avut o întrevedere cu d. Kennedy, ministrul Statelor Unite.**

Se afirmă că există posibilitatea ca Franța și Anglia să dea o declarație comună asupra situației, la care ar adera și Statele Unite.

D-nii generali Gamelin, șeful marelui stat major francez și Weygand au sosit la Londra, unde au avut consfătuiri cu șefii marelor state majore ale Angliei.

Purtătorul de cuvânt al guvernului englez a declarat că din raportul primit asupra incidentelor din Cehoslovacia, reiese că relatările oficiale cehoslovace asupra modului cum s'au produs și petrecut incidentele, corespund realității. Din aceleași comunicate oficiale reiese că incidentele au fost organizate dinainte. Măsurile guvernului cehoslovac pentru menținerea ordinei au fost aprobate în mod unanim de miniștrii englezi.

„Evening Standard" afirmă că Franța ar fi dat asigurări Cehoslovaciei că va mobiliza în cazul când și aceasta va mobiliza. Deasemenea Franța a declarat că va pune pactul de asistență cu Cehoslovacia în aplicare și atunci când Germania va participa în mod direct la rebeliunea germanilor sudeți.

Dominionurile britanice au comunicat guvernului englez că aprobă politica d-lui Chamberlain și că în cazul unui război vor contribui din toate mijloacele pentru apărarea securității și integrității patriei mume.

❖

Londra, 14 (Rador).— Agenția „Reuter" comunică:

Atașatul naval și atașatul militar pe lângă ambasada Franței lucrează în strânsă colaborare cu conducătorii ministerului de războiu și ai amiralității britanice.

Prin mijlocirea atașaților săi, înaltul comandament francez păstrează în permanență cel mai strâns contact cu Londra.

D. Chamberlain a propus un guvern de concentrare

Londra, 14 (Radio-Central). — Având în vedere imensul pericol al unui război în care Anglia va fi de partea Franței, d. Chamberlain a propus în discuțiile avute cu maiorul Attlee, șeful opoziției din Camera Comunelor și cu sir Archibald Sinclair, șeful partidului liberal, constituirea unui guvern de concentrare de război.

Atât maiorul Attlee cât și sir Archibald Sinclair au cerut d-lui Chamberlain un termen spre a da răspunsul la această propunere, întrucât vor să consulte mai întâi partidul lor.

Conducătorii partidului laburist au fost convocați într'o ședință extraordinară pentru mâine. La ordinea de zi se află propunerea d-lui Chamberlain pentru constituirea unui guvern de concentrare de război.

Consfătuiri între conducătorii resorturilor apărării naționale engleze

Londra, 14 (Rador). — Miercuri la ora 15, sir Thomas Inskip, ministrul coordonării serviciilor apărării naționale, și vicontele Gort, șeful statului major imperial, au avut o lungă convorbire.

La această convorbire a asistat și d. Hore Belisha, ministrul de război.

Președintele Roosevelt ia personal conducerea politicii externe

Washington, 14 (Rador).— Președintele Roosevelt, care se află la Rochester, a avut o lungă convorbire telefonică cu d. Hull, ministrul afacerilor străine.

In urma acestei convorbiri, președintele Roosevelt a hotărît să se înapoieze imediat la Washington, deși fiul său James, care a suferit de curând o operație serioasă, nu este încă în afară de orice pericol.

La sosirea sa la Washington, președintele Roosevelt, care este adânc preocupat de evenimentele din Europa, se va însărcina personal, subliniază corespondentul agenției „Reuter", cu conducerea politicii externe.

❖

Washington, 14 (Rador).— **Ambasadorul Franței a făcut o vizită d-lui Hull la departamentul de stat.**

S'a discutat situația din Europa.

❖

Washington, 14 (Rador). — **După lunga conversație pe care a avut-o azi dimineață cu d. Hull, președintele Roosevelt a hotărît să se înapoieze direct la Washington, fără să se mai oprească, așa cum era prevăzut, la reședința sa dela Hydepark.**

Președintele a părăsit Rochester cu trenul de ora 17.

AUSTRALIA VA SPRIJINI MAREA BRITANIE

Londra, 14 (Rador).— Agenția „Reuter" anunță din Camberra că guvernul Australiei a hotărît să sprijine Marea Britanie în cel mai înalt grad în orice acțiune care ar putea fi socotită necesară din punct de vedere internațional.

❖

Londra, 14 (Rador). — **Se confirmă dn sursă oficială că d. Bruce, înalt comisar al Australiei, se va înapoia în cursul nopții cu avionul, dela Geneva la Londra.**

xx

Scăderi la bursă

Berlin, 14 (Rador). — Corespondentul Agenției Havas transmite:

Slăbirea cursurilor la bursă care se manifestase în ultimele două zile, s'a accentuat azi.

Aproape toate cursurile au scăzut, unele valori pierzând până la 3 la sută. Imprumuturile Reichului au suferit deasemeni scăderi.

Această scădere la bursa din Berlin este atribuită pe de o parte tensiunii internaționale, iar pe de altă parte, temerii pe care ultimele evenimente au inspirat-o capitalurilor.

xx

LINIȘTE PE FRONTURILE DIN SPANIA

Salamanca, 15 (Rador). — *Comunicatul oficial naționalist, publicat Miercuri noapte, declară că pe toate fronturile nu este nimic nou de semnalat.*

In noaptea de 13 Septembrie aviația naționalistă a bombardat obiectivele militare dela Villa de Campo

xx

Ciocnire de trenuri în Iugoslavia

Belgrad, 14 (Rador). — Două trenuri s'au ciocnit în stația Obvciar, situată la 189 de km. de Belgrad.

Sunt șase morți și 16 grav răniți. Alte 19 persoane sunt rănite mai ușor.

Șeful unuia din trenuri a fost arestat.

In veci nemângâiată și cu inima sdrobită de durere Olga I. Dimitrescu soție, și întreagă familie, roagă rudele și prietenii a lua parte la parastasul de 2 ani, pentru odihna sufletului bun, al scumpului și mult regretatului ei soț:

IANCU I. DIMITRESCU

care se va oficia Sâmbătă 17 Septembrie ora 11 la biserica S-tul Visarion, strada Visarion. 4

Doamna Alexandrina Ținc mulțumește pe această cale vechilor prieteni din Galați, precum și tuturor celor cari prin scris, prin flori sau prin prezența lor, au participat la marea durere, ce a lovit-o prin pierderea bunului și în veci neuitatului lui ei soț

Constantin Ținc 2

Zdrobită de durere Victoria, soție cu familia, au nemărginita durere a anunța, că Luni 12 Sept. s'a stins din viață după o scurtă și grea suferință

INGINER

Victor Tănăsoiu

fost Director CFR.

Inmormântarea a avut loc la 14 Septembrie 1938 în Cimitirul Comunei Cuciulata — Jud. Târnava Mare. 2

Zdrobiți de durere: Ștefănica soție, Nelu și Miorica scumpii lui copilași, Bălășica și Petre Iordănescu socri, Mitică, Florica, Paul, frate, cumnată și nepot anunță cu durere încetarea din viață a scumpului lor

GEORGICĂ PETRESCU CREȚU

Inmormântarea va avea loc Vineri 16 Septembrie, ora 4 p. m., în Cimitirul Reînvierea (Pătrunjel) în a cărui capelă se află depus. 25

Mult întristații: Aurelia, soție, Anna și Căpitanul Mihail Teodorescu, fică și ginere; Merișor, nepoată mult iubită, împreună cu fratele, surorile, cumnații și celelalte rude au nemărginita durere a anunța moartea mult dragului lor:

NICOLAE TH. NEGULESCU

Industriaș

Inmormântarea va avea loc Vineri 16 Septembrie.

Cortegiul funebru va porni de la locuința defunctului din Bulevard General D-tru Lambru, 159, Vineri, ora 14, la Biserica Sfântu Dumitru-Colentina; apoi la Cimitirul Reînvierea, unde va fi înhumat. 3

Elena și Ghiță Negus părinți, anunță cu aceeași năprasnică durere sufletească, că se împlinesc 6 luni de când D-zeu a luat pe acela care a fost soarele ce ne încălzea sufletele, bucuria, fericirea vieței noastre, dragul și unicul copil ideal

Dumitru Gh. Negus

TITI

Student la drept și elev al Școalei de Cavalerie din Târgoviște, răpit din cauza unei operații de apendicită.

Roagă rudele și pe toți care l-au cunoscut și l-au iubit să ia parte la oficierea parastasului ce va avea loc la Biserica Sfânta Vineri din Roșiori-de-Vede, Sâmbătă 17 Septembrie a. c., ora 10 dimineața. 2

ULTIME INFORMAȚII

● **Solemnitatea punerii pietrii fundamentale a nouei gări Constanța, ce era fixată pentru Miercuri d. a., s'a amânat pentru o altă dată.**

● Miercuri s'a semnat decretul de salarii și pensii pentru luna Septembrie c.

● La solemnitatea sfințirii „Bisericii Neamului" dela Mărășești, ce se va desfășura Duminică, 18 Septembrie, va participa din partea guvernului, d. g-ral Argeșanu, ministrul apărării naționale, iar din partea bisericii, P. S. episcop Triteanu, al Romanului.

● „Monitorul Oficial" de Miercuri publică jurnalul consiliului de miniștri prin care se fixează noile norme pentru exportul de mazăre boabe și mazăre decorticată sau spintecată, în compensație.

Petroliferele române au cotat Miercuri la Paris: Astra Română 121; Steaua Română 46; Concordia 65.50; Petrol-Block necotat; Redevența 22.50

● D. prof dr C. Angelescu, consilier regal, s'a înapoiat Marți seara din străinătate.

● D. Culberston, fost ministru al Statelor Unite la București, a fost Miercuri d. a., la Sinaia.

La ora 6 jum., d. Culberston a fost primit în audiență de M. S. Regele, la castelul Foișor.

Din străinătate

● *Salonic, 14 (Rador).* — Pavilionul României din Târgul internațional dela Salonic a fost vizitat de d. Bastide, fost ministru de comerț al Franței, însoțit de d. de Brugere, ministrul Franței.

Vizitatorii francezi au adus elogii pentru modul cum este reprezentată România la acest târg.

● *Copenhaga, 14 (Rador).* — Se desmint oficial svonurile care au circulat în străinătate pretinzând că mai mulți cetățeni danezi ar fi fost chemați sub drapel.

● *Londra, 14 (Rador).* — Vaporul „Queen Mary", care a părăsit azi Anglia, plecând în Statele Unite, are pe bord o încărcătură de nouă milioane lire sterline aur.